

BESLUT ENLIGT 58 § I LAGEN OM SMITTSAMMA SJUKDOMAR FÖR REGIONFÖRVALTNINGSVERKET I VÄSTRA OCH INRE FINLANDS OMRÅDE

BAKGRUND

Världshälsoorganisationen WHO klassificerade coronavirusepidemin som en pandemi den 11 mars 2020. Coronaviruset är en allmänfarlig smittsam sjukdom. Den 16 mars 2020 gav statsrådet den första rekommendationen om att begränsa offentliga sammankomster för att förebygga spridningen av infektioner som orsakas av coronaviruset (covid-19).

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland fattade den 17 mars, 8 april, 8 maj, 19 maj, 16 juni, 1 juli, 24 augusti, 22 september, 9 oktober, 23 oktober, 5 november och 23 november 2020 beslut enligt 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar om att begränsa offentliga tillställningar och allmänna sammankomster.

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland har genom beslutet som fattades den 22 september 2020 meddelat att en förutsättning för att ordna offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med över 50 personer är att man följer undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar från 21.9.2020. Beslutet är i kraft under perioden 1.12–31.12.2020.

HÖRANDE

En hörandeprocess hade kunnat äventyra syftet med det här beslutet. Den försening hörandet hade medfört skulle ha inneburit betydande olägenheter för människors hälsa och den allmänna säkerheten. Av den anledningen har regionförvaltningsverket med stöd av 34 § 2 momentet 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) inte ordnat något hörande i ärendet.

REGIONFÖRVALTNINGSVERKETS BESLUT OCH MOTIVERING

Beslut

Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland förbjuder med stöd av 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som ordnas

inomhus eller utomhus inom kommunerna i dess verksamhetsområde.

I kommunernas områden som hör till Birkalands sjukvårdsdistrikt och i kommunen Punkalaidun kan offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med högst 10 (tio) personer emellertid ordnas inomhus och i avgränsade områden utomhus under förutsättningen att man för att trygga säkerheten i dem följer undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisning från den 21 september 2020 (bilaga 1).

I kommunernas områden som hör till Mellersta Österbottens (med undantag för Reisjärvi), Vasa, Södra Österbottens och Mellersta Finlands sjukvårdsdistrikt kan offentliga tillställningar och allmänna sammankomster med högst 20 (tjugo) personer emellertid ordnas inomhus och i avgränsade områden utomhus under förutsättningen att man för att trygga säkerheten i dem följer undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisning från den 21 september 2020 (bilaga 1).

Beslutet är i kraft under perioden 2.12–21.12.2020.

Det här beslutet ersätter under perioden 2–21 december 2020 regionförvaltningsverkets beslut av den 23 november 2020.

Motivering

Enligt 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar är syftet med lagen att förebygga smittsamma sjukdomar och spridningen av dem samt deras negativa konsekvenser för människor och samhället.

I 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms att när en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom som medför omfattande smittrisk har konstaterats eller med fog kan väntas förekomma, kan regionförvaltningsverket inom sin region fatta beslut om att stänga verksamhetsenheter inom socialvården och hälso- och sjukvården, läroanstalter, daghem, bostäder och motsvarande lokaler och förbjuda allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar, om sådana begränsningar behövs i flera kommuners områden. En ytterligare förutsättning är att åtgärden är nödvändig för att förhindra spridningen av en allmänfarlig sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig sjukdom. Enligt paragrafens 3 moment får besluten som avses i 1 momentet meddelas för högst en månad. Åtgärderna ska genast avslutas när det inte längre finns någon smittrisk.

Enligt 1 § 1 momentet 14 punkten i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar är infektionen som orsakas av den nya typen av coronavirus en allmänfarlig smittsam sjukdom.

Enligt Institutet för hälsa och välfärd smittar sjukdomen (covid-19) som coronaviruset orsakar framför allt som droppsmitta när en person hostar eller nyser. Viruset kan också smitta från ytor där det nyligen har råkat luftvägssekret från en smittad person eller luftburet, det vill säga i form av små aerosoler. I Finland visar coronavirusepidemin för tillfället tecken på att accelerera i flera områden. Viruset orsakar fortfarande smittor både i Finland och på många andra ställen i världen. Majoriteten av Finlands befolkning är fortfarande mottaglig för smitta. Det finns ännu inte något vaccin som kunde förebygga sjukdomen som det nya coronaviruset orsakar. Genom omfattande testning, isolering av insjuknade, spårning av smittkedjor och karantän för exponerade är det möjligt att i viss mån, men inte tillräckligt, förebygga att sjukdomen sprids.

Statsrådet har i sitt principbeslut av den 3 september 2020 förordat social- och hälsovårdsministeriets handlingsplan för genomförande av rekommendationer och begränsningar enligt hybridstrategin för hantering av coronakrisen efter covid-19-epidemins första fas (Social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2020:27). I planen är utgångspunkten för hanteringen av epidemin sådana åtgärder och beslut som enligt lagen om smittsamma sjukdomar fattas av lokala och regionala myndigheter. Statsrådet har med principbeslutet den 23 oktober 2020 kompletterat anvisningarna och rekommendationerna i samband med genomförandet av handlingsplanen för hybridstrategin.

Social- och hälsovårdsministeriet har den 24 november 2020 i sitt brev (VN/25925/2020) gett myndigheterna, befolkningen, verksamhetsutövare och utbildningsanordnare i landskapet Nyland anvisningar och rekommendationer för begränsning av epidemin. I brevet uppmanas dessutom motsvarande aktörer i andra landskap som är på gränsen till en spridningsfas att beakta anvisningarna och rekommendationerna i sin verksamhet och proaktivt och verkningsfullt rikta begränsningsåtgärderna och rekommendationerna på ett sätt som utgående från den regionala lägesbilden och allmän och regional sakkunniginformation är mest effektivt och välavvägt. Ministeriet uppmanar regionförvaltningsverken och kommunerna i områden som är på gränsen till spridningsfasen att begränsa publikantalet i offentliga tillställningar till högst tio (10) personer eller i sista hand helt förbjuda offentliga tillställningar.

Besluten om att begränsa sammankomster grundar sig på en epidemiologisk bedömning av hur sjukdomen sprids i situationer där antalet sociala kontakter är stort. Institutet för hälsa och välfärd (THL) har den 30 november 2020 utgående från det epidemiologiska läget gett

regionförvaltningsverken en bedömning av behovet av sammankomstbegränsningar (THL/6391/4.00.00/2020). Covid-19-epidemin har under de senaste veckorna utvecklats i en sämre riktning i Finland. Incidensen har ökat i hela landet och allt fler områden har fastställt att de antingen är i upptrappningsfasen eller till och med spridningsfasen. Under de senaste veckorna har nya fall diagnosticerats nästan varje dag i respektive sjukvårdsdistrikts område och i en stor del har antalet fall per vecka klart hållit på att öka jämfört med incidensen för några veckor sedan. Smittor har dessutom påträffats i allt fler kommuner och i praktiken i de största bosättningscentra i samtliga landskap. Den ökade incidensen berör på ett oroväckande sätt också äldre befolkningsgrupper. Även om man har diagnosticerat flest smittor i Nylands område så hittades i Institutet för hälsa och välfärds senaste provtagningar från avloppsreningsverk virus som orsakar covid-19 i alla reningsverk utom ett. Reningsverken täcker en stor del av landet vad gäller befolkningsunderlaget och resultatet visar att virusspridningen nu är mycket omfattande i hela landet. Även om det epidemiologiska läget i Finland fortsättningsvis är bättre än i kontrollgruppsländerna i EU så har antalet fall under hösten sakta ökat och har nu nått en nivå där man för att bekämpa av epidemin hastigt behöver nya metoder för att epidemin inte snabbt ska accelerera ur kontroll.

Institutet för hälsa och välfärd bedömer att det för att skydda människornas hälsa och trygga kapaciteten inom sjukvården krävs att man vidtar mer åtgärder för att minska de fysiska kontakterna mellan människor i hela Finland. Därigenom strävar man efter att både förebygga att det epidemiologiska läget accelererar över grundnivån i allt fler områden och att få incidensen att minska i områden som redan har övergått till upptrappningsfasen eller spridningsfasen. Institutet för hälsa och välfärd rekommenderar med motiveringen ovan att regionförvaltningsverken genom att använda kriterierna för epideminivåerna i Social- och hälsovårdsministeriets handlingsplan för hybridstrategin för bekämpning av coronavirusepidemin tar i bruk följande gränsvärden för offentliga sammankomster:

- I områden som befinner sig på grundnivån tillåts att högst 50 personer samlas i offentliga tillställningar och allmänna sammankomster utomhus och inomhus. I sammankomster med färre än 50 personer ska man följa Institutet för hälsa och välfärds och undervisnings- och kulturministeriets rekommendationer om säkra avstånd och försiktighetsåtgärder som förebygger smitta.
- I områden som befinner sig i upptrappningsfasen tillåts att högst 20 personer samlas i offentliga tillställningar och allmänna sammankomster utomhus och inomhus. I sammankomster med färre än 20 personer ska man följa Institutet för hälsa och välfärds och

undervisnings- och kulturministeriets rekommendationer om säkra avstånd och försiktighetsåtgärder som förebygger smitta.

- I områden som befinner sig i spridningsfasen tillåts att högst 10 personer samlas i offentliga tillställningar och allmänna sammankomster utomhus och inomhus. I sammankomster med färre än 10 personer ska man följa Institutet för hälsa och välfärd och undervisnings- och kulturministeriets rekommendationer om säkra avstånd och försiktighetsåtgärder som förebygger smitta.
- Institutet för hälsa och välfärd förordar dessutom att man i samtliga områden rekommenderar att man i privata tillställningar följer samma försiktighetsåtgärder och personantalsbegränsningar som enligt ovan tillämpas på offentliga sammankomster.

Områdena ger varje vecka under ledning av sjukvårdsdistrikten sin egen helhetsbedömning av det epidemiologiska läget. I Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde rapporterade sjukvårdsdistrikten med undantag för Vasa sjukvårdsdistrikt att covid-19-epidemi läget klart har försämrats vecka 48. De regionala pandemiarbetsgrupperna har under ledning av sjukvårdsdistrikten behandlat läget i sina möten under veckoskiftet 48–49. Såväl Birkalands, Mellersta Finlands, Södra Österbottens, Vasa som Mellersta Österbottens sjukvårdsdistrikts områden meddelade att de för tillfället är i epidemins upptrappningsfas. De regionala pandemiarbetsgrupperna har gett befolkningen, kommunerna och privata aktörer flera rekommendationer för att begränsa epidemin. De epidemiologiska nyckeltalen från sjukvårdsdistrikten vid veckoskiftet 48–49 beskrivs nedan.

I Birkalands sjukvårdsdistrikts område har nyckeltalen för epidemin fördubblats jämfört med veckan innan: antalet nya fall är nu cirka 200 fall per vecka, incidensen för två veckor är 62 / 100 000 och den procentuella andelen positiva prov är 2 %. Smittspårningen lyckas bara delvis (cirka två tredjedelar) vilket innebär att en betydande del av smittorna sprids okontrollerat bland befolkningen. Behovet av sjukhusvård har ökat och förutspås öka ytterligare eftersom smittornas åldersfördelning har ändrats så att andelen över 50-åringar överstiger en tredjedel och smittorna bland 50–70-åringar har fördubblats. I relation till befolkningen är incidensen störst i Parkano, Lembois, Birkala, Vesilax och Tammerfors, men nya smittor har diagnostiserats i största delen av kommunerna i området. Birkalands sjukvårdsdistrikts område bedömde att de är nära en spridningsfas.

I Mellersta Finlands sjukvårdsdistrikt håller smittorna klart på att öka. Antalet nya fall föregående vecka är 109, incidensen 64 / 100 000 har fördubblats på en vecka och den procentuella andelen positiva prov är 2,8 %. Över 80 % av smittorna har kunnat spåras. Behovet av

sjukhusvård har ökat. De äldre åldersklassernas andel av smittorna ökar. De största antalen fall har diagnostiserats i Jyväskylä, Muurame och Urais, men nya smittor har upptäckts också i flera andra kommuner.

I Södra Österbottens sjukvårdsdistrikts område har antalet covid-19-fall ökat snabbt under de föregående veckorna. I området har det från och med den 11 november förekommit ett nytt, mycket omfattande smittkluster i Soini och Lehtimäki i Alajärvi och därifrån har smittorna spridits också till andra kommuner i området. Under den senaste veckan var antalet nya fall 66 fall per vecka. Incidensen i området var 64,7 / 100 000 och den procentuella andelen positiva prov var 2 %. Man känner väl till smittkällorna i området och majoriteten (90 %) av de insjuknade var redan i karantän då smittan diagnostiserades. Det har funnits flera betydande massexponeringar. Behovet av sjukhusvård har ökat i området. Bland de insjuknade finns också sådana som hör till äldre åldersklasser, vilket man förutspår kommer att öka behovet av sjukhusvård ännu mer under de närmaste veckorna.

I kommunernas områden i Mellersta Österbottens sjukvårdsdistrikt har antalet covid-19-fall ökat betydligt under vecka 48. Incidensen i området håller klart på att öka och är nu 33 / 100 000. Under den senaste veckan diagnostiserades 16 nya smittor i området. Den procentuella andelen positiva prov är cirka 1 %. Över 80 % av smittkedjorna kan spåras. Mellersta Österbottens sjukvårdsdistrikt konstaterade den 29 november 2020 att området epidemiologiskt är i upptrappningsfasen.

I Vasa sjukvårdsdistrikts område har antalet covid-19-fall minskat avsevärt under de föregående veckorna. Under senaste veckan var antalet nya fall cirka 12 fall per vecka, incidensen var 20 / 100 000 och den procentuella andelen nya fall cirka 2,8 %. Smittkällorna utreddes i över 90 % av fallen men i området fanns också några oidentifierade smittkedjor. Även om antalet covid-19-smittor nu klart minskar i kommunernas områden i Vasa sjukvårdsdistrikt så finns det fortsättningsvis covid-19-smittor och oidentifierade smittkedjor i området. Om man dessutom beaktar det försämrade sjukdomsläget både i hela landet och i Vasa sjukvårdsdistrikts närområden finns det inom den nära framtiden risk för att covid-19-smittorna börjar öka också i kommunernas områden i Vasa sjukvårdsdistrikt.

Sammanfattning

Syftet med regionförvaltningsverkets begränsande beslut är att som det föreskrivs i 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar förebygga att sjukdomsläget förvärras. Risken för massexponeringar och för att covid-19-smittorna sprids är särskilt stor i alla situationer med stora folksamlingar där personerna kan råka i närkontakt med varandra. Därför är det nödvändigt att vidta åtgärder för att bekämpa smittor i offentliga tillställningar och allmänna sammankomster.

REGIONFÖRVALTNINGSVERKET I VÄSTRA OCH INRE FINLAND
Postadress: PB 200, 65101 Vasa

tfn 0295 018 450
registratur.vastra@rfv.fi
www.rfv.fi

Huvudverksamhetsstället
i Vasa
Wolffskavägen 35

Verksamhetsstället
i Jyväskylä
Hannikaisenkatu 47

Verksamhetsstället
i Tammerfors
Yliopistonkatu 38

Covid-19-smittläget varierar lokalt i Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands område. I fyra sjukvårdsdistrikts områden har antalet covid-19-smittor ökat under de senaste veckorna medan det har minskat i ett sjukvårdsdistrikts område. Enligt uppgifterna från sjukvårdsdistrikten förekommer det emellertid nya smittor i hela området och läget i områdena ändras hastigt, till och med inom några dagar. Smittläget har försämrats också på riksnivå. Risken finns att smittorna ökar också i sådana områden där smittläget är bättre än i andra områden eftersom folk i sitt vardagliga liv rör sig över kommun- och landskapsgränserna. Dessutom ordnas olika evenemang i flera orters områden och evenemangsbesökarna kommer ofta också från andra orter. I flera sjukvårdsdistrikts områden har man lagt märke till att smittornas åldersfördelning har förändrats så att allt fler smittor diagnosticeras hos äldre personer, vilket man förutspår kommer att öka behovet av sjukhusvård under de närmaste veckorna. På grund av orsakerna ovan är det för att förebygga mer omfattande spridning av coronaviruset, för att skydda riskgrupper och trygga kapaciteten inom hälso- och sjukvården nödvändigt att under tre veckor skärpa den tidigare meddelade sammankomstbegränsningen i hela Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands område. I områden som är på gränsen till spridningsfasen ställs striktare begränsningar än för andra områden. Om det lokala läget kräver kan kommunerna fatta beslut som är striktare eller kompletterar regionförvaltningsverkets begränsningar. Om det epidemiologiska läget förändras gör regionförvaltningsverket en ny bedömning av beslutet att begränsa sammankomsterna.

På basis av ovan är det här beslutet nödvändigt för att förhindra att den smittsamma sjukdomen sprids i kommunernas områden i Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde.

TILLÄMPADE BESTÄMMELSER

Lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) 1, 8, 58 och 91 §

Statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017) 1 och 5 §

1 § i statsrådets förordning (69/2020) om ändring av 1 § i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017)

SÖKANDE AV ÄNDRING

Enligt 90 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar får detta beslut överklagas genom besvär hos Vasa förvaltningsdomstol på det sätt som

REGIONFÖRVALTNINGSVERKET I VÄSTRA OCH INRE FINLAND
Postadress: PB 200, 65101 Vasa

tfn 0295 018 450
registratur.vastra@rfv.fi
www.rfv.fi

Huvudverksamhetsstället
i Vasa
Wolffskavägen 35

Verksamhetsstället
i Jyväskylä
Hannikaisenkatu 47

Verksamhetsstället
i Tammerfors
Yliopistonkatu 38

föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). En besvärсанvisning är bifogad.

VERKSTÄLLANDE

Med stöd av 91 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar verkställs beslutet omedelbart trots eventuellt överklagande.

MER INFORMATION

Ytterligare information ges vid behov av regionförvaltningsöverläkare Laura Blåfield

(tfn 0295 018 587, e-post laura.blafield@rfv.fi).

Överdirektör

Marko Pukkinen

Regionförvaltningsöverläkare

Laura Blåfield

BILAGOR

Bilaga 1, Institutet för hälsa och välfärds och undervisnings- och kulturministeriets anvisningar för att förhindra coronavirussmitta vid offentliga tillställningar, vid allmänna sammankomster och vid användningen av offentliga lokaler från den 21 september 2020.

Bilaga 2, Kommunerna enligt sjukvårdsdistrikt i Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands verksamhetsområde.

DISTRIBUTION OCH PRESTATIONSavgift

Beslutet delges genom offentlig delgivning

Delgivningen av beslutet sker genom offentlig delgivning. Beslutet hålls till påseende hos Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands huvudkontor i Vasa till och med den 31 december 2020. Ett meddelande

REGIONFÖRVALTNINGSVERKET I VÄSTRA OCH INRE FINLAND
Postadress: PB 200, 65101 Vasa

tfn 0295 018 450
registratur.vastra@rfv.fi
www.rfv.fi

Huvudverksamhetsstället
i Vasa
Wolffskavägen 35

Verksamhetsstället
i Jyväskylä
Hannikaisenkatu 47

Verksamhetsstället
i Tammerfors
Yliopistonkatu 38

om att beslutet finns till påseende har publicerats i det allmänna datanätet på regionförvaltningsverkets webbplats www.rfv.fi.

Delfåendet av beslutet anses ha skett den sjunde dagen efter att ovan nämnda meddelande har publicerats på regionförvaltningsverkets webbsidor.

För kännedom

Kommuner och samkommuner i regionen

Verksamhetsområdets sjukvårdsdistrikt som ombes informera läkarna som ansvarar för smittsamma sjukdomar i kommunerna i dess område om beslutet

Polisinrättningarna i Österbotten och Inre Finland

Räddningsverken i verksamhetsområdet

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Institutet för hälsa och välfärd

Social- och hälsovårdsministeriet

Undervisnings- och kulturministeriet

Statsrådets kansli, kommunikationsavdelningen

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Avgiftsfritt

REGIONFÖRVALTNINGSVERKET I VÄSTRA OCH INRE FINLAND
Postadress: PB 200, 65101 Vasa

tfn 0295 018 450
registratur.vastra@rfv.fi
www.rfv.fi

Huvudverksamhetsstället
i Vasa
Wolffskavägen 35

Verksamhetsstället
i Jyväskylä
Hannikaisenkatu 47

Verksamhetsstället
i Tammerfors
Yliopistonkatu 38